

هشدار اکونومیست به آمریکا درباره ادامه رویه تحریمی فعلی

نشریه اکونومیست در گزارشی هشدار داد تلاش کشورها برای کاهش وابستگی اقتصادی به آمریکا شدت گرفته است. نشریه اکونومیست در گزارشی با اشاره به اعمال تحریم‌های جدید توسط دولت بایدن بر ضد کشورهای مختلف نوشت: «آنجایی که فکر می‌کردند با روی کار آمدن بایدن، سیاست تحریمی آمریکا تغییر خواهد کرد با اعمال تحریم‌های گسترده جدید علیه چین و روسیه فهمیده‌اند که اشتباه فکر می‌کردند.

این رویکرد نشان دهنده آن است که دلار به سلاح تحریمی آمریکا و ابزار پیشبرد اهداف این کشور در عرصه سیاست خارجی تبدیل شده است. جک لو-وزیر خزانه‌داری سابق آمریکا- با هشدار نسبت به کاهش اثرگذاری تحریم‌ها درصورت استفاده بی‌رویه از این ابزار هشدار داد و گفت تحریم بیش از حد جایگاه آمریکا در عرصه اقتصاد جهانی را متزلزل خواهد کرد.» به گفته اکونومیست، در بلندمدت گستردگی تحریم‌ها باعث خواهد شد کشورهای تحریم‌شده به‌دنبال کاهش وابستگی به اقتصاد و فناوری آمریکایی حرکت کنند. آمریکا از سال ۲۰۱۰ در تغییر رویکردی آشکار، دایره تحریم‌ها را گسترش داد و تهدید کرد طرف‌های همکار با نهاد یا فرد تحریم‌شده را نیز تحریم خواهد کرد. این نشریه در بخش دیگری از گزارش خود با اشاره به جریبه ۹/۸ میلیارد دلاری بانک بی‌ان‌پی‌پاری فرانسه در سال ۲۰۱۴ به دلیل نقض تحریم‌های آمریکا نوشت: «در بلندمدت طرف‌های تحریم‌شده دست به دور زدن تحریم‌ها می‌زنند. چین که خود با تحریم‌های گسترده آمریکا مواجه شده، اکنون در تلاش است وابستگی خود را به دلار و نظام بانکی آمریکا کاهش دهد.

بانک مرکزی چین به نخستین بانک مرکزی جهان تبدیل شده که در آستانه راه‌اندازی رسمی ارز دیجیتال ملی قرار دارد. چینی‌ها همچنین سیستم جایگزین سوئیفت خود را راه‌اندازی کرده‌اند. در اروپا، بروکسل به‌دنبال تقویت نقش یورو در مبادلات جهانی رفته و سهم دلار از ذخایر ارزی روسیه به‌شدت کاهش یافته است.»

خانه‌های یکمیلیارد تومانی در صدر معاملات مسکن فروردین

بررسی جدیدترین گزارش رسمی از بازار مسکن حاکی از آن است که واحدهای مسکونی ۵۰۰ میلیون تا یکمیلیارد تومانی بیشترین سهم معاملات فروردین را به خود اختصاص داده‌اند. به گزارش تسنیم، بررسی جدیدترین گزارش منتشرشده از بازار مسکن حاکی از آن است که در فروردین امسال واحدهای مسکونی با ارزش ۵۰۰ تا یکمیلیارد تومان با سهم ۲۲/۵ درصدی بیشترین سهم از معاملات انجام‌شده را به خود اختصاص داده‌اند.

واحدهای دارای ارزش یکمیلیارد تا ۱/۵ میلیارد تومان و ۱/۵ تا ۲ میلیارد تومان به ترتیب با سهم ۱۶/۷ و ۱۱ درصدی در رتبه‌های بعدی قرار گرفته‌اند. در طی اولین ماه سال جاری ۵۲/۱ درصد از معاملات مربوط به واحدهای با ارزش کمتر از ۲ میلیارد تومان بوده است. لازم به ذکر است در فروردین امسال متوسط قیمت هر مترمربع واحد مسکونی با ۳/۱ درصد کاهش نسبت به اسفندماه سال گذشته به ۲۹ میلیون و ۳۲۲ هزار تومان رسید. در ماه گذشته متوسط قیمت هر مترمربع واحد مسکونی در منطقه یک تهران ۶۶ میلیون و ۸۰۲ هزار تومان، منطقه ۲ بالغ بر ۴۶ میلیون و ۶۲ هزار تومان و در منطقه ۳ نیز ۵۶ میلیون و ۵۱۲ هزار تومان بود. کمترین متوسط قیمت نیز با ۱۳ میلیون و ۴۴۵ هزار تومان متعلق به منطقه ۱۸ بوده است. بیشترین معامله انجام‌شده در ماه مورد اشاره به ۲۹۶ فقره مربوط به منطقه ۵ و کمترین معامله نیز با ۱۵ فقره برای منطقه ۱۹ بوده است.

پای کرونا روی گلولی سومین اقتصاد آسیا

به‌نظر می‌رسد موج جدید شیوع کرونا در هند باعث شود شاهد افت قابل توجه رشد اقتصادی این کشور آسیایی باشیم. به گزارش فارس به نقل از راشاتودی، درحالی که هند هنوز به‌شدت درگیر تبعات موج‌های قبلی شیوع کرونا در این کشور است اما شکل گیری موج جدید که بسیار گسترده‌تر از موج‌های قبلی است فعالیت‌های اقتصادی این کشور را به‌شدت تحت‌تاثیر قرار داده و کارشناسان اقتصادی انتظار دارند رشد اقتصادی هندی‌ها را کاهش دهد. تعداد مبتلایان در هند در یک روز حالا به رقم ۳۲۳ هزار نفر رسیده که مجموع مبتلایان این کشور را به ۱۷/۵ میلیون نفر رسانده است. برخی ایالت‌های هندی به‌خاطر شیوع کرونا دست به اعمال قرنطینه و محدودیت زده‌اند.

سوتال وارما، کارشناس ارشد موسسه نامورا، می‌گوید: «سال مالی جدید هند در ماه آوریل آغاز شده و به‌طور قطع شاهد آسیب به رشد اقتصادی این کشور خواهیم بود.» این کارشناس اقتصادی پیش‌بینی کرد رشد اقتصادی هند برای ماه‌های آوریل تا ژوئن به‌خاطر کرونا ۱/۵ درصد منفی شود. وی تأکید کرد با توجه به حجم قرنطینه اعمال شده در ایالت‌های هند، احتمال منفی شدن رشد اقتصادی این کشور زیاد است. اما در عین حال هنوز امیدواریم برای سال ۲۰۲۱ رشد اقتصادی دورقمی داشته باشیم.

حدود یک هفته‌ای است که برخی نمایندگان مجلس خبر از دستکاری اعداد و ارقام جداول بودجه پس از تصویب نهایی آن در صحن علنی آن هم تنها با دخالت چند نفر از نمایندگان دادند. کاظم دلخوش، نماینده صومعه‌سرا نیز در این باره گفته است: «تیمی که پس از تصویب، بودجه را تنظیم کرده است احکام را مورد دستکاری قرار داده و چنین دستکاری‌ای در بودجه سابقه‌نداشته است.» در ادامه این حواشی ۱۰۰ نفر از نمایندگان مجلس در نامه‌ای به رئیس مجلس این تغییرات را بدون اطلاع تمامی نمایندگان انحراف کامل خواندند و با تأکید بر تغییرات گسترده در جداول بودجه معتقد بودند که: «جداول صرفاً توسط یک یا چند نفر و در نهایت با تأیید رئیس کمیسیون تلفیق و چندروز پس از رأی گیری لایحه در صحن مجلس نهایی شده است.» این درحالی است که به‌طور قانونی پس از تأیید بودجه توسط شورای نگهبان، هیچ نهادی چه مجلس و چه دولت حق دستکاری اعداد را نخواهد داشت و مجلس باید جداول بودجه را ظرف دو یا سه روز به دولت ابلاغ کند. براساس اذعان سازمان برنامه‌بودجه، جداول با تأخیر حدود یک‌ماه به دولت ابلاغ شده است. گرچه سازمان برنامه‌بودجه کاملاً تأیید نکرده که تغییراتی در بودجه اعمال نشده، اما برخی معتقدند ابلاغ دیر هنگام جداول بودجه کمی شک‌برانگیز است. اما حالا لیستی نیز در رسانه‌ها دست‌به‌دست می‌شود. این لیست حکایت از آن است که بودجه ۲۱ نهاد و سازمان با افزایش بیش از ۷۸۰۰ میلیارد تومانی روبه‌رو شده است. گفته می‌شود عمده این افزایش‌ها در ردیف‌های بودجه‌ای با اتکا به منابع عنوان تبصره ۱۴ بودجه یا همان منابع قانون هدفمندی بوده است. نکته جالب توجه این مساله این است که هیات‌رئیس کمیسیون تلفیق که در نقطه اصلی اتهامات است، این تغییرات را رد کرده و مالک شریعتی‌نیاسر، عضو کمیسیون تلفیق نیز با تأکید بر اینکه موارد اصلاحی هیچ ربطی به جابه‌جا شدن ردیف‌ها و جداول ندارد، گفته: «هیچ تغییری در بودجه دستگاه‌ها و پروژه‌ها با نظر شخصی نماینده‌ای رخ نداده است.» در هر حال عدم پاسخگویی کمیسیون تلفیق و همچنین هیات‌رئیس مجلس به نمایندگان مردم به نوبه خود عجیب و غیرقابل پذیرش است. این مساله به جد باید توسط نهادهای نظارتی پیگیری شود تا مبادا چنین تغییراتی تبدیل به رویه‌ای در بودجه سال‌های آتی شود.

دستکاری اعداد بودجه؟

خبرسازی‌های بودجه ۱۴۰۰ تمامی ندارد، این بودجه که حواشی بسیاری را در مراحل ابلاغ به مجلس، بررسی نمایندگان و تأیید شورای نگهبان داشت، همچنان دردرساز است و این بار اخباری مبنی بر دستکاری اعداد آن پس از تصویب در مجلس شورای اسلامی به گوش می‌رسد. بعد از تصویب کلیات بودجه ۱۴۰۰ در ۲۸ بهمن‌ماه سال گذشته در صحن علنی مجلس، اصلاحاتی بر آن اعمال شد که این اصلاحات در نهایت با تأیید شورای نگهبان در تاریخ ۲۷ اسفندماه ۱۳۹۹ در شرف ابلاغ به دولت قرار گرفت. اما حالا شواهد و اظهارنظرها از این قرار است که در ابلاغ جداول بودجه در اواخر فروردین‌ماه به دولت، تغییراتی صورت گرفته است. هفته گذشته یکی از نمایندگان مجلس، در صفحه شخصی خود، محمداقربالقیاب رئیس مجلس والیاس نادران رئیس کمیسیون تلفیق مجلس را متهم کرد که ارقام و اعداد بودجه را پس از تصویب در مجلس تغییر داده‌اند. کاظم دلخوش، نماینده صومعه‌سرا نیز در این باره گفته است: «تیمی که پس از تصویب بودجه را تنظیم کرده، احکام را مورد دستکاری قرار داده و چنین دستکاری‌ای در بودجه سابقه نداشته است.»

نامه ۱۰۰ نماینده به قالیباف

در پی انتشار این اخبار بیش از ۱۰۰ نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی در نامه‌ای به قالیباف خواستار پاسخگویی وی درباره تغییر در تنظیم جداول بودجه ۱۴۰۰ شدند. در این نامه آمده است: «شفافیت ضمن آنکه امری مطلوب است، اما در برخی حوزه‌ها مهم‌تر و ضروری‌تر می‌نماید. یکی از آن حوزه‌ها و بلکه اصلی‌ترین حوزه برای مجلس و دولت، شفافیت در تنظیم، بررسی و تصویب بودجه سالانه به‌عنوان عالی‌ترین برنامه و سند مالی کشور است. انتظار می‌رفت این شفافیت در تصویب بودجه و به‌خصوص تهیه و تصویب جداول و ردیف‌ها که اصلی‌ترین بخش بودجه است، در عالی‌ترین سطح مورد اتهام هیات‌رئیس محترم کمیسیون تلفیق و نیز ریاست محترم

مجلس قرار گیرد.» براساس ادعای نمایندگان در این نامه، در هنگام رای به اصلاحات نهایی ماده‌واحد، جداول بودجه از سوی کمیسیون تلفیق ابلاغ نشده و در نهایت لایحه اصلاحی بودجه بدون اطلاع کامل نمایندگان از جزئیات آن به رای گذاشته شده است. نمایندگان در بخش دیگری از آن نامه خود به تغییرات گسترده ارقام و اعداد نسبت به جدول ارائه‌شده از سوی دولت اشاره و تأکید کرده‌اند: «جداول صرفاً توسط یک یا چند نفر و در نهایت با تأیید رئیس کمیسیون تلفیق و چندروز پس از رأی گیری لایحه در صحن مجلس نهایی شده است.» نمایندگان مجلس این اقدام را تاسف‌بار دانسته و ابراز کرده‌اند: «این جداول تا حدود یک‌ماه بعد یعنی تا تاریخ ۱۴۰۰/۱/۲۱ نیز به کرات تغییر نموده است و در کمال تعجب جداول ۲۵ روز پس از تصویب بودجه در صحن ابلاغ شده و متأسفانه براساس اخبار مستند، این تغییرات محدود به ارقام جداول نشده، بلکه حتی تغییرات کلی در تبصره‌ها و جداول داخل آنها و تصحیح بندها براساس اشکالات شورای نگهبان را نیز شامل شده است.»

سازمان برنامه‌بودجه تغییرات را تأیید کرد

هنوز تغییرات اعمال شده در جداول بودجه به‌صورت کامل مشخص نشده، اما واکنش‌هایی از سوی قالیباف و اعضای کمیسیون تلفیق دیده شده است. رئیس مجلس در نخستین واکنش به این موضوع گفته است: «برخی دوستان نامه‌ای در این مورد به من نوشتند و با آنها نیز صحبت کردم، بنابراین جلسه‌ای را برای رسیدگی به این مورد شخصا برگزار خواهیم کرد.» مالک شریعتی نیاسر، عضو کمیسیون تلفیق نیز با تأکید بر اینکه موارد اصلاحی هیچ ربطی به جابه‌جا شدن ردیف‌ها و جداول ندارد، خاطرنشان کرد: «هیچ تغییری در بودجه دستگاه‌ها و پروژه‌ها با نظر شخصی نماینده‌ای رخ نداده و با قاطعیت عرض می‌کنم هیچ تصمیمی بدون مجوز از اعضای کمیسیون تلفیق یا صحن علنی اتفاق نیفتاده و صحبت از رانت و امثال آن، هیچ وجهی ندارد.» هیات‌رئیس کمیسیون تلفیق بودجه نیز در پاسخ به نامه ۱۰۰ نفر از نمایندگان با بیان اینکه این کمیسیون کار خود را «قانونی و در موعده مقرر» انجام داده و بودجه نیز در موعد قانونی به دولت ابلاغ شده است، تأکید کرده: «در برابر نمایندگانی که ابهام دارند، مستقل از تعدادشان، وظیفه خود را روشن‌گری و ارائه توضیحات می‌دانیم تا کلیه مسائل برطرف شود.» اما در سویی دیگر، سازمان برنامه‌بودجه نیز در چهارم اردیبهشت به‌طور ضمنی تغییر در اعداد بودجه را تأیید و عنوان کرده است: «پس از ابلاغ قانون بودجه ۱۴۰۰ در تاریخ ۲۷ اسفند سال گذشته از مجلس به دولت، جداول بودجه ۱۴۰۰ نیز طی نامه‌ای از سوی رئیس مجلس در تاریخ ۲۵ فروردین‌ماه به رئیس‌جمهور ابلاغ شده است. سازمان برنامه‌بودجه کشور در جریان علت و ماهیت این تغییرات نبوده و صرفاً به‌عنوان مجری قانون خود را ملزم به اجرای آن می‌داند. همواره ارتباط نمایندگان دولت و سازمان برنامه‌بودجه تا پایان بررسی لایحه بودجه در صحن علنی است و بعد از آن این ارتباط قطع می‌شود. در جریان بررسی احکام، ارقام و جداول بودجه ۱۴۰۰ نیز همین‌گونه بوده است.»

کمک ۱۰ هزار میلیارد تومانی به ثروتمندان

یکی از تغییرات قابل‌تامل که چندی پیش نیز «فرهنگیستان» به آن پرداخت، اقدام بحث‌برانگیز مجلس در خارج کردن تبصره مربوط به حذف یارانه نقدی سه دهک ثروتمند جامعه از دستور کار قانون بودجه ۱۴۰۰ است. داستان از این قرار است که در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ دولت در بندیک تبصره ۱۴ بار دیگر وزارت تعاون را موظف کرده بود با استفاده از کلیه بانک‌های اطلاعاتی نسبت به شناسایی و حذف یارانه سه دهک بالای درآمدی از فهرست یارانه‌بگیران اقدام کند؛ اما نکته تاسف‌بار اینکه در نسخه نهایی قانون بودجه ۱۴۰۰ نمایندگان مجلس بند مربوط به حذف یارانه ثروتمندان (سه دهک پردرآمد هشتم، نهم و دهم) را از متن قانون بودجه حذف کرده‌اند.

نمایندگان مجلس حتی یک گام هم فراتر نهاده و در بند «ب» تبصره ۱۴ مقرر کرده‌اند دولت به کلیه افراد واجد شرایط از جمله افراد جدید، افرادی که تاکنون ثبت‌نام نکرده و افرادی که منصرف شده‌اند، یارانه نقدی و معیشتی اختصاص دهد. از آنجا که قانونگذار بند مربوط به حذف یارانه ثروتمندان را از قانون بودجه کنار گذاشته، به‌نظر می‌رسد در اینجا واژه «واجد شرایط» بی‌معناست و علاوه بر کم‌آمدها، ثروتمندان هم می‌توانند تقاضای یارانه نقدی کنند. به‌نظر می‌رسد در این شرایط دیگر کسی و مرجعی به‌دنبال غریبالگری نیست و چرخه اشتباه پرداخت‌های نقدی به ثروتمندان به هر دلیلی که باید مسئولان مربوطه پاسخگو باشند همچنان ادامه خواهد

«فرهنگیستان» گزارش می‌دهد

مبهم، مثل سرنوشت روز آخر بودجه

داشت. پرداخت این یارانه به ثروتمندان از این منظر مهم است که طبق آمارهای سازمان برنامه‌بودجه یارانه یک‌سال سه‌دهک پردرآمد معادل ۱۰ هزار میلیارد تومان است.

حدافل ۷۸۰۰ میلیارد تومان به بودجه اضافه شده است

اگرچه هنوز از کم‌وکیف دقیق این تغییرات جزئیاتی منتشر نشده، اما پیگیری‌ها حاکی از این است که تغییرات ایجادشده در بیش از ۲۰۰ بند از جداول اتفاق افتاده و این تغییرات صرفاً در حد تغییر اعداد و ارقام نبوده است بلکه برخی احکام بودجه را شامل می‌شود. لازم به ذکر است تغییر در احکام بودجه که قبلاً در مجلس به تصویب رسیده بود باید با رای نمایندگان اتفاق می‌افتاد. طبق اعلام نمایندگان، دستکاری جداول عمدتاً به نفع صداوسیما و سازمان تبلیغات اسلامی بوده و بودجه این سازمان‌ها افزایش خوبی در این تغییرات داشته‌اند. یکی از نمایندگان اعلام کرده است با دستکاری جداول بودجه از منابع تبصره ۱۴ (منابع حاصل از هدفمندی یارانه‌ها) در قالب تقویت بنیه فرهنگی و اجتماعی و ایجاد زیرساخت‌های اجتماعی و فرهنگی و همین‌طور تقویت زیرساخت‌های دیجیتال و ردیف‌هایی از این دست، ارقام متعدد ۲۰۰ یا ۳۰۰ میلیارد تومانی با ارقامی از این دست به بودجه صداوسیما و سازمان تبلیغات داده شده‌اند. ظاهراً محل تأمین این اعتبارات از مازاد درآمدی بوده که خود مجلس به لایحه بودجه دولت اضافه کرده بود. بنابراین سری جدید منابع درآمدی که مجلس برای بودجه تعریف کرده بود صرف افزایش بودجه صداوسیما و سازمان تبلیغات بوده است. افزایش بودجه صداوسیما درحالی است که رقم قبلی آن در بودجه در حدود ۲۸۲۵ میلیارد تومان شده که رشد ۲۵ درصدی را نسبت به سال ۹۹ نشان می‌دهد. با وجود این و اضافه شدن بودجه صداوسیما احتمالاً بودجه این نهاد به بیش از ۳ هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۰ خواهد رسید. این درحالی است که روز گذشته خبرگزاری ایرنا نیز با انتشار لیستی، ۲۰ مورد از تغییرات به وجود آمده در بودجه را مطرح کرده است. براساس این لیست، دانشگاه اهل‌بیت، تقویت بنیه دفاعی انتظامی، سازمان بسیج، فعالان فضای مجازی صداوسیما، طرح تحول قوه قضائیه، دانشگاه امام حسین (ع)، بودجه مجلس، کمک به مسکن نیروی انتظامی، بخش سایبری سازمان تبلیغات اسلامی، شورای عالی حوزه علمیه، حلقه‌های میانی سازمان تبلیغات اسلامی، دفتر طب سنتی در وزارت بهداشت، دیوان محاسبات، شورای ایرانیان خارج از کشور، شورای سیاست‌گذاری ائمه‌جمعه، ارتقای بهداشت و سلامت نیروی انتظامی، مرکز پژوهش‌های مجلس، صندوق ذخیره بسیجیان، جامعه‌المصطفی‌العالمیه و شورای قیمت‌گذاری محصولات کشاورزی ۲۰ موردی هستند که براساس ارقام منتشرشده از سوی خبرگزاری دولت، ۷۸۰۰ میلیارد تومان بودجه آنها افزایش پیدا کرده است.

عمده دستکاری‌ها از محل منابع هدفمندی است

نکته دیگر اینکه براساس عرف رایج فاصله ابلاغ بودجه تا ابلاغ جداول آن به دولت یک یا دو روز بوده است. اما در بودجه سال جاری این فاصله حدود یک‌ماه است. لایحه بودجه ۱۴۰۰ در اواخر اسفندماه، اما جداول حدود یک‌ماه بعد یعنی در روزهای پایان فروردین‌ماه توسط مجلس به دولت ابلاغ شد. در نهایت، روند برخی ادعا کرده‌اند این تغییرات با هماهنگی سازمان برنامه‌بودجه بوده، اما پیگیری‌ها نشان می‌دهد تاکنون شواهد موثقی برای وقوع چنین هماهنگی‌ای وجود ندارد. به‌علاوه اگر نمایندگان از وجود چنین هماهنگی مطمئن بودند، بدون شک مشابه نامه خود به رئیس مجلس را برای رئیس جمهوری با دست کم برای سازمان برنامه‌بودجه می‌نوشتند و خواستار پاسخگویی می‌شدند. بررسی‌ها نشان می‌دهد منابع عمده تغییرات جدید مجلسی‌ها از منابع تبصره ۱۴ بوده است. تبصره ۱۴ که مربوط به قانون هدفمندی یارانه‌ها است، قرار بود صرف تحقق عدالت، کاهش فقر و توسعه بهداشت و سلامت مردم شود، اما اخبار تغییرات قانون بودجه آن هم از منابع هدفمندی یارانه‌ها حالا گواه یک انحراف جدی در قانون بودجه است. میزان منابع تبصره «۱۴» لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ معادل ۲۶۷ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده که نسبت به رقم مشابه در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ رشد ۶/۵ درصدی را تجربه کرده است. ردیف‌های درآمدی این تبصره حاصل از «فروش داخلی فرآورده‌های نفتی»، «دریافتی حاصل از فروش صادراتی فرآورده‌های نفتی» و «خوراک میعانات گازی پتروشیمی‌ها» بوده که نباید در مسیری غیر از تحقق عدالت پایدار صرف شود.